

									1
↑ ankeedi jrk nr	↑ intervjueerija kood								

Käesolev küsitlus on osa Tartu Ülikooli riigiteadlaste poolt läbiviidavast poliitilise osaluse uuringust, mida teostatakse üle Eesti seoses hiljutiste kohalike valimistega. Selle abil loodame paremini mõista ühiskonnas toimuvaid arenguid ning inimeste suhtumist poliitikasse.

Nagu iga küsitlus, on ka see anonüümne. Teie vastuseid kasutatakse vaid üldanalüüsi tegemiseks. Vastajad on valitud juhuvaliku põhimõttel ning ka Teie olete küsitletavate hulka sattunud juhuslikult.

Lisainfot küsitluse kohta saate Tartu Ülikooli riigiteaduste **instituudist**: tel. 7 375 154

K1 Kuivõrd olete enda arvates huvitatud poliitikast, kas...?

- 1 väga huvitatud
- 2 pigem huvitatud
- 3 pigem ei ole huvitatud
- 4 üldse ei ole huvitatud
- 9 EI OSKA ÕELDA

Järgnevalt loen Teile ette mõned seisukohad, mida inimesed mõnikord esitavad. Õelge palun, mil määral Te olete nõus nende seisukohtadega. - KAART K2-K4

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Üldse ei ole nõus	EI OSKA ÕELDA
K2 Poliitika on sageli nii keerukas, et tavainimesed ei saa aru, mis toimub	1	2	3	4	9
K3 Ma ei usu, et poliitikud hooliksid, mida minutaolised inimesed arvavad	1	2	3	4	9
K4 Riigis läheks paremini, kui oleks üks tugev juht, kes ei peaks parlamendi ega parteidega arvestama, vaid saaks otsuseid teha kiiresti ja otsustavalt	1	2	3	4	9

NB! SILA TULEB NN. 'SPLIT-BALLOT' KÜSIMUS. POOLED EESTIKEELSESED NING POOLED VENEKEELSESED ANKEEDID PEAKSID SISALDAMA SEDA KÜSIMUST, ÜLEJÄÄNUD AGA MITTE!

K5 Mõned inimesed söövad teatud toitusid, kannavad teatud riideid, laulavad laule, osalevad festivalidel või järgivad teisi traditsioone, mis kõik aitavad neil samastuda oma kultuurilise päritoluga, võimaldavad neil tunda ühtsustunnet oma rahvusega. Milliseid asju teete Teie või Teie perekond, et tunda end osana oma rahvusest? KÜSITLEJA! VAJADUSEL KÜSIGE TÄPSEMALT: MIDA TE SELLEGA SILMAS PEATE? KAS VEEL MIDAGI? KIRJUTAGE SÕNA-SÕNALT ÜLES:

K6 Järgmised küsimused puudutavad ajaloolist minevikku. Viimase 80 aasta jooksul – ütleme aastast 1930 kuni tänaseni — on meie riigis ja maailmas aset leidnud terve rida sündmusi ning muutusi. Palun nimetage üks või kaks taolist sündmust või muutust, mis Teie arvates olid eriti olulised. Sellel küsimusel ei ole õiget ega valet vastust. Nimetage mistahes sündmust, mis Teie arvates oli eriti oluline. KÜSITLEJA! KUI VASTAJA EI OSKA KÜSIMUSELE VASTATA, KORRAKE: SELLELE KÜSIMUSELE EI OLE ÕIGEID EGA VALESID VASTUSEID. MIS TEILE ESIMESENA MEENUB?

KIRJUTAGE SÕNA-SÕNALT ÜLES:

K7 Kas on veel mõni sündmus, mis Teie arvates oli oluline?

KIRJUTAGE SÕNA-SÕNALT ÜLES:

K8 Miks Teie arvates oli [sündmus 1] eriti oluline? KÜSITLEJA! VAJADUSEL KÜSIGE TÄPSEMALT: MIDA TE SELLEGA SILMAS PEATE? KAS VEEL MIDAGI?

KIRJUTAGE SÕNA-SÕNALT ÜLES:

K9 Miks Teie arvates oli [sündmus 2] eriti oluline? KÜSITLEJA! VAJADUSEL KÜSIGE TÄPSEMALT: MIDA TE SELLEGA SILMAS PEATE? KAS VEEL MIDAGI?

KIRJUTAGE SÕNA-SÕNALT ÜLES:

Edasi soovime kõnelda mullu sügisel toimunud kohalike omavalitsuste valimistest.

K10 Mõelge, palun, tagasi ajale vahetult enne 2009. aasta kohalikke valimisi. Kui huvitatud olite valimiskampaaniast, kas...?

- 1 väga huvitatud
- 2 pigem huvitatud
- 3 pigem ei olnud huvitatud
- 4 üldse ei olnud huvitatud
- 9 EI OSKA ÖELDA

Kui sageli Te tegelesite järgnevaga enne kohalikke valimisi? Kui sageli Te ... LUGEGE K11-K17 ETTE. IGALE REALE ÜKS VASTUS! - KAART K11-K17

		mitmel korral	kaks-kolm korda	ühel korral	mitte kordagi	EI OSKA ÖELDA
K11	vaatasite telerist valimissaateid?	1	2	3	4	9
K12	tutvusite erakondade/valimisliitude ajalehtede või valimismaterjalidega?	1	2	3	4	9
K13	lugesite valimistest muust ajalehest?	1	2	3	4	9
K14	kuulasite raadiost valimissaateid?	1	2	3	4	9
K15	rääkisite sõprade või perekonnaga valimistest?	1	2	3	4	9
K16	võtsite osa valimiseelsetest avalikest koosolekutest või kampaaniaüritustest?	1	2	3	4	9
K17	külastasite valimistesse puutuvat internetilehekülge (sh blogisid)?	1	2	3	4	9

K18 Paljud inimesed võtsid kohalikest valimistest 2009. aasta sügisel osa, samas kui teised ei osalenud hääletamisel. Kas Teie hääletasite?

- 1 jah, hääletasin → JÄTKA K21
- 2 ei hääletanud → JÄTKA K19

NB! KÜSIDA AINULT NEILT, KES VALIMISTEL EI OSALENUD! TEISED JÄTKA. → K21

K19 Inimestel on erinevad põhjused valimistel mitte hääletada. Milline oli peamine põhjus, miks Teie ei osalenud 2009. aasta kohalikel valimistel? Palun lugege läbi kõik põhjused, enne kui asute vastama! ÜKS VASTUS! - KAART K19-K20

K20 Kas mõni põhjus oli veel küllalt oluline? ÜKS VASTUS! - KAART K19-K20

	K19 ÜKS VASTUS	K20 ÜKS VASTUS
Minu hääl ei oleks otsustanud niikuinii midagi	1	1
Mind ei huvita poliitika	2	2
Kohalik volikogu ei otsusta midagi olulist	3	3
Ma ei usalda poliitikuid	4	4
Ei leidnud endale sobivat kandidaati	5	5
Ei olnud võimalik hääletada (tööolud, tervislikud põhjused vmt)	6	6
Ma olen poliitikas pettunud	7	7
Ma ei olnud hääleõiguslik	8	8
Mingi muu põhjus	9	9
<i>EI OSKA ÕELDA</i>	<i>99</i>	<i>99</i>

→ PEALE VASTAMIST KÜSIMUSTELE K19 JA K20 JÄTKA K30

NB! KÜSIDA AINULT NEILT, KES VALIMISTEL OSALESID. TEISTEGA JÄTKAKE → K30

K21 Inimestel on erinevad põhjused valimistel hääletamiseks. Milline oli peamine põhjus, miks Teie osalesite kohalikel valimistel? Palun lugege läbi kõik põhjused, enne kui asute vastama! ÜKS VASTUS! - KAART K21-K22

K22 Kas mõni põhjus on veel küllalt oluline? ÜKS VASTUS! - KAART K21-K22

	K21 ÜKS VASTUS	K22 ÜKS VASTUS
Valimisel hääletamine tekitab minus tunde, et olen osa oma riigist	1	1
Valimiskampaania käigus üles kerkinud teema ärgitas mind valima	2	2
Soov osaleda nende valikul, kes hakkavad juhtima kohalikku elu	3	3
Valimistel hääletamise kaudu saan mõjutada ühiskondlikke protsesse	4	4
Soov anda hääl kindla kandidaadi poolt	5	5
Soov anda hääl kindla erakonna/valimisliidu poolt	6	6
Hääletanuna on mul suurem alus nõuda poliitikuil antud lubaduste täitmist	7	7
Kohusetundest, sest valimistel hääletamine on iga kodaniku kohus	8	8
See on minu jaoks üks võimalus oma meelsust avaldada	9	9
Perekonnaliikmete või sõprade arvates ei sobi jätta valimistele minemata	10	10
Ma olen alati hääletamas käinud ja kavatsen ka edaspidi hääletamas käia	11	11
Mingi muu põhjus	12	12
<i>EI OSKA ÕELDA</i>	<i>99</i>	<i>99</i>

K23 Kas Teie valiku juures oli olulisem kandidaadi isik või erakond/valimisliit?

- 1 Peamiselt kandidaadi isik
- 2 Võrdselt nii kandidaadi isik kui erakond/valimisliit
- 3 Peamiselt erakond/valimisliit

K24 Mis oli kõige otsustavam valiku tegemisel? Kas... ÜKS VASTUS! - KAART K24-K25

K25 Kas mõni kaalutus oli veel küllalt oluline? ÜKS VASTUS! - KAART K24-K25

	K24 ÜKS VASTUS	K25 ÜKS VASTUS
Erakonna/valimisliidu/kandidaadi üldised poliitilised seisukohad	1	1
Erakonna/valimisliidu/kandidaadi seisukohad kohalikus poliitikas	2	2
Kandidaadi senine tegevus riiklikus poliitikas	4	4
Kandidaadi senine tegevus kohalikus poliitikas	3	3
Valimiskampaania	5	5
Üldine sümpaatia kandidaadi suhtes	6	6
Kandidaadi rahvus	7	7
Kandidaadi sugu	8	8

Sõprade või tuttavate soovitus	9	9
Midagi muud, KIRJUTAGE: _____	10	10
EI OSKA ÕELDA	99	99

K26 Kuidas hääletasite?

- 1 valimispäeval jaoskonnas → JÄTKA K30
- 2 eelhääletusel jaoskonnas → JÄTKA K30
- 3 elektrooniliselt (internetis), häält hiljem muutmata
- 4 elektrooniliselt (internetis), hiljem häält muutes
- 5 muul viisil (nt. välisesinduses)

NB! KÜSIDA AINULT NENDELTL, KES HÄÄLETASID ELEKTROONILISELT (KOOD 3 VÕI 4 KÜSIMUSES K26)

K27 Kus hääletasite elektrooniliselt?

- 1 kodus
- 2 tööl
- 3 avalikus internetipunktis
- 4 mujal, täpsustage _____

K28 Kas viibisite hääletades arvuti taga üksi?

- 1 jah
- 2 ei

K29 Kas interneti teel hääletamine oli lihtne? (valige sobivaim variant)

- 1 lihtne, sain ise hakkama
- 2 üldiselt lihtne, aga vajasin mingil määral (pereliikme, kolleegi või kellegi teise) abi
- 3 keeruline, vajasin märkimisväärset abi

VASTAVAD KÕIK

K30 Millise erakonna, valimisliidu või üksikkandidaadi poolt Te hääletasite kohalikel valimistel 2009. aasta sügisel?

- ÜKS VASTUS! - KAART K30

- 1 Eesti Keskerakond
- 2 Eesti Reformierakond
- 3 Eestimaa Rahvaliit
- 4 Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
- 5 Sotsiaaldemokraatlik Erakond
- 6 Erakond Eestimaa Rohelised
- 7 Erakond Eesti Kristlikud Demokraadid
- 8 Eesti Iseseisvuspartei
- 9 mõni muu erakond
- 10 mõni valimisliit
- 11 üksikkandidaat
- 12 jätsin sedeli tühjaks / rikkusin sedeli
- 13 ei hääletanud
- 88 EI MÄLETA / EI TEA
- 99 EI SOOVI VASTATA

K31 Millised erakonna, valimisliidu või üksikkandidaadi poolt Te hääletasite Europarlamendivalimistel 2009. aasta suvel? ÜKS VASTUS! - KAART K31

- 1 Eesti Keskerakond
- 2 Eesti Reformierakond
- 3 Eestimaa Rahvaliit
- 4 Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
- 5 Sotsiaaldemokraatlik Erakond
- 6 Erakond Eestimaa Rohelised
- 7 Eestimaa Ühendatud Vasakpartei
- 8 Libertas Eesti Erakond
- 9 Erakond Eesti Kristlikud Demokraadid

- 10 Vene Erakond Eestis
- 11 Põllumeeste Kogu
- 12 üksikkandidaat Indrek Tarand
- 13 mõni muu üksikkandidaat
- 14 jätsin sedeli tühjaks / rikkusin sedeli
- 15 ei hääletanud
- 88 *EIMÄLETA / EI TEA*
- 99 *EI SOOVI VASTATA*

K32 Millise erakonna kandidaadi poolt Te hääletasite 2007. a. Riigikogu valimistel? - ÜKS VASTUS! - KAART K32

- 1 Eesti Keskerakond
- 2 Eesti Reformierakond
- 3 Eestimaa Rahvaliit
- 4 Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
- 5 Sotsiaaldemokraatlik Erakond
- 6 Erakond Eestimaa Rohelised
- 7 Erakond Eesti Kristlikud Demokraadid
- 8 Konstitutsioonierakond
- 9 Eesti Iseseisvuspartei
- 10 Vene Erakond Eestis
- 11 Eesti Vasakpartei
- 12 üksikkandidaat
- 13 jätsin sedeli tühjaks / rikkusin sedeli
- 14 ei hääletanud
- 88 *EIMÄLETA / EI TEA*
- 99 *EI SOOVI VASTATA*

K33 Kui homme toimuksid Riigikogu valimised, millise erakonna poolt Te hääletaksite?

ÜKS VASTUS! - KAART K33

- 1 Eesti Keskerakond
- 2 Eesti Reformierakond
- 3 Eestimaa Rahvaliit
- 4 Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
- 5 Sotsiaaldemokraatlik Erakond
- 6 Erakond Eestimaa Rohelised
- 7 Erakond Eesti Kristlikud Demokraadid
- 8 Libertas Eesti Erakond
- 9 Vene Erakond Eestis
- 10 Eestimaa Ühendatud Vasakpartei
- 11 Põllumeeste Kogu
- 12 Eesti Iseseisvuspartei
- 13 Vabariiklik Partei
- 14 üksikkandidaat
- 15 jätaksin sedeli tühjaks / rikuksin sedeli
- 16 ei hääletaks
- 88 *EI TEA*
- 99 *EI SOOVI VASTATA*

Järgnevalt soovime teada Teie arvamust internetis hääletamise suhtes.

K34 Kas teadsite interneti teel hääletamise võimalusest viimastel kohalikel valimistel? LUGEGE ETTE.

- 1 Ei teadnud
- 2 Teadsin, aga polnud võimalust interneti teel hääletada
- 3 Teadsin ja mul oli võimalik interneti teel hääletada

Kas olete kunagi varem valimistel hääletanud interneti teel? LUGEGE K35-K37 ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS

		Jah	Ei	<i>EIMÄLETA</i>
K35	2005. a. kohalike omavalitsuste valimistel	1	2	9
K36	2007. a. Riigikogu valimistel	1	2	9

K38 Kui tõenäoliselt peate, et hääletate tulevikus valimistel interneti vahendusel? LUGEGE ETTE.

- 1 kindlasti hääletan interneti vahendusel
- 2 tõenäoliselt hääletan interneti vahendusel
- 3 tõenäoliselt ei hääleta interneti vahendusel
- 4 kindlasti ei hääleta interneti vahendusel
- 9 EI OSKA ÕELDA

K39 Kas leiате, et interneti teel hääletamise võimalus on Eesti demokraatia jaoks positiivne või negatiivne areng?

- 1 Väga positiivne
- 2 Pigem positiivne
- 3 Ei positiivne ega negatiivne
- 4 Pigem negatiivne
- 5 Väga negatiivne
- 9 EI OSKA ÕELDA

Kui suureks peate riski, et ... - KAART K40-K43. ÜKS VASTUS IGAL REAL.

	Väga suureks	Pigem suureks	Pigem väikeseks	Väga väikeseks	EI OSKA ÕELDA
K40 ... keegi saab teada Teie või kellegi teise poolt interneti teel antud hääle?	1	2	3	4	9
K41 ... keegi võib interneti teel antud häälega manipuleerida (hääli lisada või kustutada)?	1	2	3	4	9
K42 ... interneti teel hääletamise süsteem satub häkkerite rünnakute või tehniliste probleemide ohvriks?	1	2	3	4	9
K43 ... interneti teel hääletamise võimalus suurendab hääle ostmise või muul kombel valijate mõjutamise riski? (Silmas ei ole peetud Teid, vaid teisi valijaid)	1	2	3	4	9

K44 Kui sageli kasutate tavaliselt interneti? LUGEGE ETTE.

- 1 Iga päev või peaaegu iga päev
- 2 Paar korda nädalas
- 3 Paar korda kuus
- 4 Harvemini
- 5 Ei kasuta interneti

Eesti kohalike valimiste üks omapäradest on, et neil võivad kandideerida ka kodanike valimisliidud. Õelge palun, mil määral olete nõus järgmiste seisukohtadega valimisliitude osas. Kas olete iga järgmise väitega täiesti nõus, pigem nõus, pigem ei ole nõus või üldse ei ole nõus? ÜKS VASTUS IGAS REAS

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Üldse ei ole nõus	EI OSKA ÕELDA
K45 Valimisliidud on linna/valla küsimustes sageli kompetentsemad ja teotahelisemad kui erakonnad.	1	2	3	4	9
K46 Erinevalt erakondadest ei vastuta valimisliidud poliitiliselt oma tegude eest	1	2	3	4	9
K47 Valimisliidud annavad inimestele parema võimaluse kandideerimiseks	1	2	3	4	9
K48 Valimisliidud on sageli ajutised ja seetõttu ohtlikud linna/valla elu stabiilsele arengule	1	2	3	4	9

Kuigi hääletamine on tavakodaniku jaoks tavalisemaid poliitikas osalemise viise, on sellele lisaks veel palju muid võimalusi mõjutada ühiskonnaelu ja poliitilisi otsuseid. Palun õelge iga järgneva tegevuse kohta, kas olete seda viimase 12 kuu jooksul teinud. ÜKS VASTUS IGAS REAS

		olen seda viimase 12 kuu jooksul teinud	ei ole seda viimase 12 kuu jooksul teinud	EIMÄLETA
K49	andnud allkirja mõnele pöördumisele või avalikule kirjale	1	2	9
K50	osalenud rahvakoosolekul, kus arutatakse mõnda küsimust	1	2	9
K51	ostnud mõnda toodet, eset ja/või teenust eesmärgiga toetada mingit üritust, mingi eesmärgi saavutamist	1	2	9
K52	töötanud koos teistega mõne kohaliku (elukoha) probleemi lahendamisel	1	2	9
K53	protesti, rahulolematuse avaldamiseks ei ostnud mingit toodet või teenust	1	2	9

Järgnevalt palume Teil avaldada oma arvamust erinevate ühiskondlike küsimuste osas. Palun määrake oma vaadete asukoht skaalal 0 kuni 10.

K54 Millised on Teie vaated uute hoiakute suhtes ühiskonnas võrdluses traditsiooniliste väärtustega? Palun määrake oma vaadete asukoht skaalal, kus "0" tähendab, et ühiskond peab olema avatud uutele hoiakutele ja "10" tähendab, et ühiskonnas peavad valitsema traditsioonilised väärtused: - KAART A54

Avatus uutele hoiakutele								Traditsiooniliste väärtuste valitsemine		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

99 EI OSKA ÕELDA

K55 Millised on Teie vaated varandusliku kihistumise suhtes? Palun määrake oma vaadete asukoht skaalal, kus "0" tähendab, et riik peab kindlasti piirama varanduslikku kihistumist ja "10" tähendab, et varanduslik kihistumine on loomulik nähtus, mida riik ei peaks piirama: - KAART K55

Riik peab piirama varanduslikku kihistumist								Varanduslik kihistumine on loomulik ja seda ei peaks piirama		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

99 EI OSKA ÕELDA

K56 Millised on Teie vaated ühiskondliku korra suhtes? Palun määrake oma vaadete asukoht skaalal, kus "0" tähendab, et riik peab tagama tugeva korra ja vajadusel piirama selleks ka isikuvabadusi ning "10" tähendab, et riik peab kaitsma ja soodustama isikuvabadust: - KAART K56

Tugev kord ja isikuvabaduste võimalik piiramine								Isikuvabaduse soodustamine ja kaitse		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

99 EI OSKA ÕELDA

K57 Millised on Teie vaated meeste ja naiste võrdõiguslikkuse suhtes? Palun määrake oma vaadete asukoht skaalal, kus "0" tähendab, et sugudevaheline ebavõrdsus on paratamatu ning võrdõiguslikkust pole mõtet taotleda ning "10" tähendab, et riik peab seadusega tagama meestele ja naistele võrdsed võimalused - KAART K57

Sugudevaheline ebavõrdsus on paratamatu ning võrdõiguslikkust pole mõtet taotleda								Riik peab seadusega tagama meestele ja naistele võrdsed võimalused		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

99 EI OSKA ÖELDA

K58 Millised on Teie vaated majanduse riikliku planeerimise ja kontrollimise suhtes? Palun määrake oma vaadete asukoht skaalal, kus "0" tähendab, et riik peaks majandust täielikult planeerima ning kontrollima ja "10" tähendab, et riik ei tohiks üldse sekkuda vabaturumajandusse: - *KAART K58*

Riik peaks majandust täielikult kontrollima ja planeerima								Riik ei tohiks üldse sekkuda vabaturumajandusse		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

99 EI OSKA ÖELDA

K59 Millised on Teie vaated töötute abistamise suhtes? Palun määrake oma vaadete asukoht skaalal, kus "0" tähendab, et töötud peaksid nõustuma ükskõik millise saadaoleva töökohaga või vastasel korral ilma jääma töötu abirahast ja "10" tähendab, et töötutel peaks olema õigus keelduda töökohast mida nad ei soovi: - *KAART K59*

Töötud peaksid nõustuma ükskõik millise saadaoleva töökohaga või vastasel korral ilma jääma töötu abirahast								Töötutel peaks olema õigus keelduda töökohast mida nad ei soovi		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

99 EI OSKA ÖELDA

K60 Millised on Teie vaated konkurentsi suhtes? Palun määrake oma vaadete asukoht skaalal, kus "0" tähendab, et konkurents on hea, sest see stimuleerib inimesi tublisti töötama ja arendama uusi ideid ning "10" tähendab, et konkurents on kahjulik, kuna see toob välja inimese halvimal küljel: - *KAART K60*

Konkurents on hea, see stimuleerib inimesi tublisti töötama ja arendama uusi ideid								Konkurents on kahjulik, kuna see toob välja inimese halvimal küljel		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

99 EI OSKA ÖELDA

K61 Millised on Teie vaated looduskeskkonna hoidmise suhtes? Palun määrake oma vaadete asukoht skaalal, kus "0" tähendab, et looduskeskkonda tuleb hoida vajadusel ka varandusliku jõukuse arvelt ja "10" tähendab, et varanduslikku jõukust tuleb kasvatada ka siis, kui looduskeskkond saab mõneti kahjustatud: - *KAART K61*

Looduskeskkonda tuleb hoida vajadusel ka varandusliku jõukuse arvelt								Varanduslikku jõukust tuleb kasvatada ka siis, kui looduskeskkond saab		

							mõneti kahjustatud.			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

99 EI OSKA ÖELDA

K62 Ka vabadust ja võrdsust sageli vastandatakse omavahel. Palun määrake oma vaadete asukoht sellel, kus „0” tähendab, et olulisem väärtus on vabadus ja „10”, et olulisem väärtus on võrdsus: - KAART K62

Olulisem väärtus on vabadus							Olulisem väärtus on võrdsus			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

99 EI OSKA ÖELDA

K63 Poliitikast rääkides kasutatakse mõisteid “vasak –” ja “parempoolsus”. Milline on Teie positsioon sellel skaalal, kus 0 tähistab “vasakut” ja 10 “paremat”? - KAART K63

Vasak							Parem			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

99 EI OSKA ÖELDA

Kuhu paigutaksite samal skaalal järgnevad erakonnad? – LUGEGE K64-K69 ETTE. KAART K64-K69. ÜKS VASTUS IGAS REAS!

	Vasak							Parem			EI OSKA ÖELDA	
K64 Eesti Keskerakond	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K65 Eesti Reformierakond	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K66 Eestimaa Rahvaliit	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K67 Erakond Isamaa ja Res Publica Liit	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K68 Sotsiaaldemokraatlik Erakond	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K69 Erakond Eestimaa Rohelised	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

Eestis on mitmeid erakondi ning igaüks neist sooviks saada Teie häält. Kui tõenäoline on, et Te kunagi tulevikus hääletaksite järgnevate erakondade poolt? Palun täpsustage oma seisukohta skaalal, kus 0 tähendab „ üldse mitte tõenäoline” ja 10 „väga tõenäoline”. LUGEGE K70-K75 ETTE. KAART K70-K75. ÜKS VASTUS IGAS REAS!

	üldse mitte tõenäoline							väga tõenäoline			EI OSKA ÖELDA	
K70 Eesti Keskerakond	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K71 Eesti Reformierakond	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K72 Eestimaa Rahvaliit	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

K73 Erakond Isamaa ja Res Publica Liit	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K74 Sotsiaaldemokraatlik Erakond	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K75 Erakond Eestimaa Rohelised	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

K76 Kas tunnete, et mõni erakond on Teile lähedane? Kui jah, siis milline? ÜKS VASTUS! - KAART K76

- 1 Eesti Keskerakond
- 2 Eesti Reformierakond
- 3 Eestimaa Rahvaliit
- 4 Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
- 5 Sotsiaaldemokraatlik Erakond
- 6 Erakond Eestimaa Rohelised
- 7 Erakond Eesti Kristlikud Demokraadid
- 8 Libertas Eesti Erakond
- 9 Vene Erakond Eestis
- 10 Eestimaa Ühendatud Vasakpartei
- 11 Põllumeeste Kogu
- 12 Eesti Iseseisvuspartei
- 13 Vabariiklik Partei
- 14 mõni muu
- 15 EI TUNNE → JÄTKA K78
- 99 EI OSKA ÖELDA → JÄTKA K78

K77 Kas tunnete, et see erakond on Teile ...

- 1 väga lähedane
- 2 üsna lähedane
- 3 olete lihtsalt poolehoidja
- 9 EI OSKA ÖELDA

K78 Kas Te olete praegu või olete viimase 15 a jooksul olnud mõne erakonna liige?

- 1 Ei ole praegu ega ole olnud viimase 15 a jooksul
- 2 Olen olnud varem, viimase 15 a jooksul
- 3 Jah, olen praegu
- 9 EI MÄLETA/KEELDUS VASTAMAST

Palun öelge iga järgneva väite kohta, kas Te arvate, et seda tuleb alati õigeks pidada, seda ei saa kunagi õigeks pidada või on tõe kusagil vahepeal? KAART K79-K91. ÜKS VASTUS IGAS REAS!

	mitte kunagi										alati	<i>EI OSKA ÖELDA</i>
K79 Riikliku abiraha taotlemine, kuigi selleks õigust ei ole	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K80 Maksudest kõrvale hiilime, kui selleks avaneb võimalus	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K81 Marihuaana või hašiši kasutamine	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K82 Armusuhete omamine väljaspool abielu	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K83 Altkäemaksu võtmine oma töökohustuste täitmisel	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K84 Homoseksuaalsus	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K85 Prostitutsioon	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K86 Abort	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K87 Abielulahutus	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

K88 Eutanaasia ehk halastussurm (ravimatu haige elu lõpetamine)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K89 Enesetapp	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K90 Prügi mahaloopimine avalikus kohas	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
K91 Juhuslikud seksuaalvahekorrad	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

Järgnevalt loen teile ette rida seisukohti, mida tavainimesed on esitanud demokraatia kohta. **Öelge, palun, mil määral Te olete nõus nende seisukohtadega.** LUGEGE K92-K102 ETTE. KAART K92-K102. ÜKS VASTUS IGAS REAS!

	ei ole üldse nõus											täiesti nõus	EI OSKA ÖELDA
K92 Demokraatia tähendab, et on kokku lepitud mängureeglid, mida kõik peavad järgima	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	
K93 Demokraatia tähendab, et inimesed ise tegutsevad, mitte ei delegeeri otsustamise esindajatele	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	
K94 Demokraatias on oluline üksikisiku väärtustamine	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	
K95 Demokraatia võib viia selleni, et normaalne inimene on ahistatud erinevate vähemusgruppide nõudmiste poolt	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	
K96 Kui inimesed valimas ei käi, siis nad ei tohiks ka kritiseerida seda, mis toimub	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	
K97 Sageli demokraatia ei teostu, otsuseid langetatakse kitsa grupi huvidest lähtudes.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	
K98 Demokraatia on eelkõige see, et inimene saab vabalt mõelda, vabalt liikuda ja vabalt oma mõtteid väljendada	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	
K99 Demokraatias ei ole võimalik, et valitsus ütleb, et me peame hakkama tarbimist piirama, neid lihtsalt ei valitaks tagasi.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	
K100 Demokraatias on otsustamise protsess väga keeruline, varem oli otsuseid vastu võtta lihtsam.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	
K101 Demokraatias on paratamatu, et kõigil on sõnaõigus, ka nendel, kes arvavad teistmoodi, nt fašistid jms.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	
K102 Kui ma valin poliitiku, siis ma usaldan riigivalitsemise tema kätte	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99	

Veel mõned üldised poliitilised küsimused. Palun öelge mõlema väite kohta kahest järgnevast, kas olete sellega väga rahul, üsna rahul, mitte kuigi rahul või üldse mitte rahul. LUGEGE K103-104 JA SKAALA ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

	väga rahul	üsna rahul	mitte kuigi rahul	üldse mitte rahul	EI OSKA ÕELDA
K103 Kui rahul olete Te üldiselt demokraatia toimimisega Eestis? Kas olete sellega...	1	2	3	4	9
K104 Kui rahul olete Te üldiselt demokraatia toimimisega oma linnas/vallas Kas olete sellega...	1	2	3	4	9

K105 Oma suhtluses valijatega rõhutavad poliitikud sageli erinevaid asju. Milline järgnevast kahest põhimõttest on Teie arvates olulisem?

- 1 Poliitiku tahe kujundada riigi poliitika võimalikult täpselt valijate soovide järgi
VÕI
- 2 Poliitiku tahe veenda valijaid oma erakonna poliitilises nägemuses või tegevuskavas
- 9 EI OSKA ÕELDA

K106 Meie poliitilises süsteemis teenivad valimised erinevaid eesmärke. Milline järgmisest kahest eesmärgist on Teie arvates tähtsam?

- 1 Valimistel annavad poliitikud valijatele aru oma tegevusest.
VÕI
- 2 Valimistel esitavad poliitikud valijatele oma tulevikunägemusi.
- 9 EI OSKA ÕELDA

Milline on Teie arvamus järgmiste seisukohtade suhtes? Kas Te olete iga väitega täiesti nõus, pigem nõus, pigem ei ole nõus või ei ole üldse nõus? LUGEGE ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS!

	Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Üldse ei ole nõus	EI OSKA ÕELDA
K107 Enamikku inimesi võib usaldada	1	2	3	4	9
K108 Kui Sa ei seisa enda eest, kasutavad teised Sind ära oma eesmärkide saavutamiseks	1	2	3	4	9
K109 Inimesed teevad koostööd ainult siis, kui nad saavad sellest isiklikku kasu	1	2	3	4	9
K110 Riigis läheks paremini, kui mehi ja naisi oleks poliitikas võrdselt esindatud	1	2	3	4	9

Lõpetuseks mõned küsimused Teie enda kohta:

D1 Kas olete ...

- 1 mees 2 naine

D2 Mis aastal olete sündinud?

___ ___ ___ ___ (kirjutage aasta)
9999 EI OSKA ÕELDA

D3 Millisel maal olete sündinud?

- 1 Eestis → JÄTKA D5
- 2 mujal, palun täpsustage: _____ → JÄTKA D4
- 9 EI OSKA ÕELDA → JÄTKA D5

KUI MUJAL, SIIS:

D4 Mis aastal tulite esmakordselt Eestisse elama?

___ ___ ___ ___ (kirjutage aasta)
 9999 EI OSKA ÕELDA

KÜSIDA KÕIGILT:

D5 Milline on Teie kodakondsus, kas...:

- 1 Eesti, sünnijärgne kodanik
- 2 Eesti, kodanik naturalisatsiooni korras
- 3 Vene
- 4 Kodakondsuseta
- 5 Muu

D6 Teie rahvus:

- 1 Eestlane
- 2 Venelane, valgevenelane või ukrainlane
- 3 Muu
- 99 KEELDUS

D7 Milline on Teie haridustase?

AINULT 1 VASTUS! KAART D7

- 1 Vähem kui põhiharidus (vähem kui 7, 8, 9 klassi)
- 2 Põhikool, lõpetamata keskharidus
- 3 Kutsekool
- 4 Kutsekeskkool, tehnikum
- 5 Tavaline keskkool, gümnaasium
- 6 Lõpetamata kõrgharidus (lõpetanud vähemalt 2 aastat)
- 7 Kõrgharidus
- 8 Teaduskraad, mitu kõrgharidust

D8 Milline järgmistest vastab kõige paremini Teie praegusele tööalasele staatusele?

Kas olete: - KAART D8. AINULT ÜKS VASTUS.

- 1 iseendale tööandja või füüsilisest isikust ettevõtja, FIE → JÄTKA D10
- 2 töötan palgatöötajana → JÄTKA D9
- 3 õpin → JÄTKA D10
- 4 töötan oma majapidamises või olen kodune → JÄTKA D10
- 5 pensionil → JÄTKA D9
- 6 töötu → JÄTKA D9
- 7 muu → JÄTKA D10

KÜSIGE, KUI VASTAJA ON ISEENDALE TÖÖANDJA, TÖÖTAV, TÖÖTU VÕI PENSIONIL (D8 =1, 2, 5 või 6)

D9 Millist tüüpi organisatsioonis Te töötate või viimati töötasite? ÜKS VASTUS! KAART D9

- 1 Riigiasutus või kohalik omavalitsus
- 2 Muu avalik sektor (näiteks haridus, tervishoid)
- 3 Riigi omandis olev ettevõte
- 4 Eraettevõte
- 5 iseendale tööandja või füüsilisest isikust ettevõtja, FIE
- 6 Muu
- 9 EI OSKA ÕELDA

D10 Milline on/oli Teie positsioon töökohas, kust saate/saite suurima sissetuleku?

AINULT ÜKS VASTUS! - KAART D10

- 1 Liht- või oskustööline (näiteks mehhaanik, müüja)
- 2 Teenistuja, kontoriametnik (näiteks sekretär, kassäär)
- 3 Spetsialist, kuid mitte juht (näiteks arst, jurist)
- 4 Keskastme juht: asutuse, ettevõtte mõne allüksuse juht (näiteks osakonnajuhataja, peainsener)
- 5 Tippjuht: asutuse, ettevõtte juht (näiteks direktor, asetäitja)
- 6 Isikliku äri juht, ettevõtja (näiteks talupidaja, vabakutseline)
- 7 Muu
- 9 *EI OSKA ÖELDA*

KÜSIGE KÕIGILT.

D11 Kas leiате, et elate maal või külas, väikses või keskmise suurusega linnas või suures linnas?

- 1 maa või küla
- 2 väike või keskmise suurusega linn
- 3 suur linn
- 9 *EI OSKA ÖELDA*

D12 Mitu inimest kuulub Teie leibkonda (koos Teie endaga)?

_____ (kirjutage arv)
99 *EI OSKA ÖELDA*

D13 Kas leiате, et kuulute mingisse usku? Kui jah, siis millisesse? ÜKS VASTUS! - KAART D13

- 1 luterlus / protestantism
- 2 õigeusk
- 3 katoliiklus
- 4 muu usk
- 5 ei kuulu ühtegi usku
- 9 *EI OSKA ÖELDA*

D14 Kui sageli võtate osa jumalateenistustest? LUGEGE ETTE.

- 1 mitu korda nädalas
- 2 kord nädalas
- 3 kord kuus
- 4 mõni kord aastas
- 5 kord aastas või harvemini
- 6 mitte kunagi
- 9 *EI OSKA ÖELDA*

D15 Sõltumata sellest, kas Te käite jumalateenistustel, kas Te peate end... LUGEGE ETTE.

- 1 usklikuks
- 2 mitte-usklikuks
- 3 veendunud ateistiks
- 9 *EI OSKA ÖELDA*

D16 Kas Te ütleksite, kui suur on Teie leibkonna kuu bruto kogusissetulek? Liitke, palun, kokku kõigi perekonnaliikmete palgad, stipendiumid, elatusrahad, toetused ja muud sissetulekud, enne maksude maha arvamist. Me ei eelda, et ütlete täpse summa, piisab ligikaudselt hinnangust. KAART D16

Kuni 2000 krooni	1	17 001 – 21 000 krooni.....	8
2001 – 3000 krooni.....	2	21 001 – 25 000 krooni.....	9
3001 – 5000 krooni.....	3	25 001 – 31 000 krooni.....	10
5001 – 7000 krooni.....	4	31 001 – 40 000 krooni.....	11
7001 – 10 000 krooni.....	5	Üle 40 000 krooni.....	12
10 001 – 13 000 krooni.....	6	<i>EI OSKA ÖELDA</i>	88
13 001 – 17 000 krooni.....	7	<i>KEELDUS VASTAMAST</i>	99

Täname intervjuu eest!